

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
Кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування

МАГІСТР

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан архітектурного факультету
_____ / О.В. Кащенко /
«_____» _____ 2020 року

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліни спеціальної підготовки
**«Методологія архітектурного проектування і реконструкції
житлових будинків»**
(назва навчальної дисципліни)
Семестр 1-й (9-й)

шифр	назва спеціальності
191	Архітектура і містобудування
	назва спеціалізації
191.04; 191.05	«Архітектура будівель і споруд: Реконструкція та реставрація архітектурних об'єктів, сакральна архітектура»

Розробник:

Бачинська Л.Г., канд.арх., доцент

ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування

Протокол № _____ від " _____ " _____ 2020 року

Завідувач кафедри _____ (Слепцов О.С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією спеціальності
(НМКС): "Архітектура і містобудування"

Протокол № _____ від " _____ " _____ 2020 року

Голова НМКС _____ (Хараборська Ю.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2020-2021 рр.

Шифр	Магістр ОНП	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних										
				Разом	Л	Ла	Пр	КП	КР	РГ	інд			
191	«Архітектура і містобудування» Спеціалізація «Архітектура будівель і споруд: Реконструкція і реставрація архітектурних об'єктів, сакральна архітектура»	3	90	40	20	-	20	-	-	1	-	Е	1(9)	

Опис навчальної дисципліни

Вид навчальної роботи	Денна форма навчання
	Рік підготовки
	1
	семестр
	1 (9)
Лекції (год.)	20
Практичні заняття (год.)	20
Лабораторні заняття (год.)	-
Самостійна робота (год.)	50
Індивідуальне завдання – графічно-аналітична робота (к-ть)	1
Вид контролю	іспит
Усього (годин)	90

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40 до 50.

Мета та завдання вивчення дисципліни

Мета – вивчити особливості структуро- та формоутворення реконструйованих житлових будинків та новобудов у історично сформованому середовищі з врахуванням соціальних потреб, можливостей їх просторової організації та умов впливу оточення.

Завдання:

- вивчити сучасні напрямки у структуро- та формоутворенні житлових будинків;
- набути навичок якісної оцінки структури житла і вибору оптимальної;
- опанувати прийоми структуроутворення житла нетрадиційних типів;
- навчитися створювати містобудівну модель реконструкції територій типової забудови й історичної забудови;
- навчитися визначати методи реконструкції житлових будинків з врахуванням умов візуального сприйняття об'єкта із оточення;
- вільно використовувати методи реконструкції з врахуванням соціальних потреб та можливостей архітектурно-конструктивного вирішення реконструйованого об'єкту.

В наслідок опрацювання теоретичного і практичного матеріалу студент мусить **знати:**

- основні напрямки і методи проведення реконструкції житлової забудови та житлових будинків;
- можливості пристосування різних типів історично сформованого житлового фонду під реконструкцію;
- напрямки ймовірного змінення конструкцій існуючих будинків під час проведення реконструкції;

- особливості впливу умов візуального сприйняття на вибір методів реконструкції житлових будинків;

вміти:

- проводити перепланування житлових будинків методами «з відселенням мешканців» та «без відселення»;

- створювати новий архітектурний образ житлових будинків відповідно до сучасних вимог;

- за допомогою архітектурно-планувальних засобів пристосовувати архітектурно-проектне вирішення до вимог розселення різних верств населення;

- правильно обирати методи та прийоми реконструкції з врахуванням різноманітних чинників (соціальних, природнокліматичних, функціональних, візуально-естетичних, економічних та наявної будівельно-технічної бази).

Зв'язок з іншими дисциплінами. Спецкурс є природним продовженням теоретичного навчання з архітектури на освітньо-кваліфікаційному рівні «бакалавр» - дисциплін «Теорія архітектури та архітектурного проектування», розділ «Архітектурна типологія житлових будинків», що безпосередньо зв'язаний із курсовим та дипломним проектуванням, де відбувається апробація знань в напрямку реконструкції, а також спирається на знання, отримані студентами на тому ж рівні у наступних курсах лекцій «Теорія архітектури і архітектурного проектування» у розділі «Основи містобудування», в дисциплінах «Композиція» та «Архітектурна композиція», а також інженерних курсах лекцій «Конструкції будівель та споруд», «Технологія будівництва», на освітньо-кваліфікаційному рівні «магістр» - «Інженерна підготовка територій та транспорт», «Менеджмент та організація будівництва» та інші.

Компетенції студентів, що формуються в наслідок засвоєння дисципліни

Інтегральна Компетентність(ІК)	Здатність розв'язувати спеціалізовані та науково-практичні завдання під час професійної діяльності в галузі архітектури і будівництва, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу інформації, оцінки сучасних наукових і проектних досягнень, генерування нових ідей при вирішенні практичних завдань. ЗК02. Здатність до генерування нових ідей на основі вивчення існуючого досвіду або інноваційного пошуку ЗК03. Здатність до усвідомлення значення наукової діяльності для прогресивного розвитку соціальної сфери. ЗК05. Здатність до матеріалізації ідей, практично застосовувати теоретичні знання. ЗК09. Здатність до врахування цінності навколишнього середовища і створення комфортного для людини довкілля. ЗК10. Здатність до накопичення інноваційних знань і використання їх в професійній діяльності.
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)	СК04. Здатність збирати, накопичувати і використовувати наукову теоретично-практичну інформацію законодавчих документів, державних будівельних норм і правил в сфері архітектури нового будівництва та реконструкції будівель і споруд.

	<p>СК05. Здатність до розуміння проблем реконструкції житлових будинків типового та історичного житла, зв'язку архітектури із соціальними процесами та врахування соціальних потреб під час реконструкції житла.</p> <p>СК09. Здатність до розуміння теорії реконструкції, розробки планів комплексної реконструкції будівель і споруд, реконструкції історичної забудови.</p>
Програмні результати навчання	
Знання (ЗН)	<p>ПР01. Реалізувати знання основних понять, термінів і значень професійної мови спілкування в сфері реконструкції будівель і споруд..</p> <p>ПР04. На основі отриманих теоретичних знань виявляти фактори і вимоги що визначають основні напрямки формування архітектурно-містобудівного середовища на територіях, що підлягають реконструкції.</p> <p>ПР05. Формувати практичні підходи до здійснення проектів реконструкції житлових будинків.</p> <p>ПР07. Володіти знаннями нормативної бази для проектування реконструкції будівель і споруд.</p>
Уміння (УН)	<p>ПР18. Вміти організовувати презентації для професійної аудиторії з метою обґрунтування власної проектної пропозиції.</p> <p>ПР22. Вміти виконувати практичні і проектні завдання згідно встановленого графіку виконання робіт.</p>
Комунікація (КОМ)	<p>ПР23. Приймати участь в публічних обговореннях творчих робіт і проектів.</p>
Автономія і відповідальність (АіВ)	<p>ПР23. Здатність формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації на основі аналізу підсумків творчої праці, вивчення літературних джерел та експериментального проектування</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1. Основи формоутворення структури житлового будинку.

Тема 1. Вступ, загальні визначення, основні напрямки реконструкції.

Тема 2. Теорія формування структури будинку.

Тема 3. Типи структури житлових будинків та їхні елементи.

Змістовий модуль №2. Проблеми реконструкції типових житлових будинків.

Тема 1. Проблеми реконструкції масової типової забудови.

Тема 2. Методика аналізу містобудівних ситуацій. Види містобудівних ситуацій і умови формування житлової забудови у конкретній містобудівній ситуації.

Тема 3. Ймовірні напрямки формування структури житлових будинків в умовах реконструкції.

Змістовий модуль №3. Проблеми реконструкції будинків у історично сформованому середовищі.

Тема 1. Поняття історичного середовища і закони його формування, методи реконструкції в історично сформованому середовищі.

Тема 2. Класифікація житлового фонду. Види реконструкції, завдання у кожному з них та шляхи їх вирішення.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лек		пр	лаб	ІРК	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Реконструкція житлових будинків						
Змістовий модуль 1. Основи формоутворення структури будинку						
Тема 1. Вступ, загальні визначення, основні напрямки реконструкції.	2	2	-	-	-	-
Тема 2. Теорія формування структури будинку.	15	6	6	-	-	3
Разом за змістовим модулем 1	17	8	6	-	-	3
Змістовий модуль №2. Проблеми реконструкції типових житлових будинків.						
Тема 1. Проблеми реконструкції масової типової забудови.	2	2	-	-	-	-
Тема 2. Загальні характеристики планувально-конструктивної системи типових житлових будинків.	8	2	4	-	-	2
Тема 3. Ймовірні напрямки формування структури житлових будинків в умовах реконструкції	15	6	6	-	-	3
Разом за змістовим модулем 2	25	10	10	-	-	5
Змістовий модуль №3. Проблеми реконструкції будинків у історично сформованому середовищі.						
Тема 1. Поняття історичного середовища і закони його формування, методи реконструкції в історично сформованому середовищі.	1	1	-	-	-	-
Тема 2. Класифікація житлового фонду. Види реконструкції, завдання у кожному з них та шляхи їх вирішення.	7	1	4	-	-	2
Разом за змістовим модулем 3	8	2	4	-	-	2
Усього	50	20	20			10

Самостійне освоєння матеріалу по окремих темах	8					8
Підготовка графічно-аналітичного завдання до здавання	2					2
Підготовка до іспиту	30					30
Разом	40					40
Усього годин	90	20	20			50

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Реконструкція житлових будинків	20
1	Формування структури комбінованої структури або «просторових» секцій.	2
2	Формування структури житлових будинків змішаного типу.	2
3	Концепція формування широкого корпусу житлового будинку в нижніх поверхах – влаштування багатокімнатної квартири із подвір'ям.	2
4	Реконструкція житлового будинку на основі збільшення ширини корпусу з відселенням мешканців.	2
5	Реконструкція квартири типового будинку для розселення маломобільних груп	2
6	Реконструкція першого поверху типового будинку для влаштування приміщень обслуговування.	2
7	Формування об'єму та фронтально-просторової композиції житлового будинку з врахуванням умов візуального сприйняття.	2
8	Концепція реконструкції типової забудови великого двору	2
9	Концепція модернізації історично цінного фонду (вдосконалення планування).	2
10	Пропозиція будинку-вставлення в розгортку історичної вулиці міста.	2
	Разом	20

Кожне практичне заняття відбувається у вигляді самостійної роботи за темою – клаузури, якість виконання якої свідчить про рівень засвоєння матеріалу лекцій. Поступове виконання усіх завдань сприятиме накопиченню знань з основ структуроутворення та реконструкції житлових будинків в різних умовах і навичок проектування. Засвоєна програма у вигляді усіх клаузур є індивідуальним завданням студента. Достатній рівень виконаних клаузур є підставою для допуску студента до іспиту.

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять	10
2	Самостійне освоєння матеріалу по окремих темах	8
3	Підготовка графічно-аналітичного завдання до здавання	2
4	Підготовка до іспиту	30
	Разом	50

Зміст графічно-аналітичного завдання

№	Назва етапів виконання курсової роботи	Кількість годин
	Графічно-аналітична робота зі спецкурсу «Методологія архітектурного проектування та реконструкції житлових будинків» (виконується у 1-му семестрі, обсяг – 10 аркушів формату А3 або 3 аркуші формату А1, являє собою 10 клазур за певними завданими темами, праця над якими послідовно по етапах навчає методам реконструкції житлових будинків, зміст подається у вигляді начерків планувань, схем, коригування матеріалу, поданого на копіях креслень, та анотацій)	
1	Складові графічно-аналітичної роботи відповідають таблиці «Теми практичних занять», оскільки виконуються під час практичних занять. Визначена норма годин передбачає завершення графічно-аналітичної роботи та оформлення її у вигляді альбому	2
	Разом	2

Методи навчання

Під час вивчення матеріалу використовуються наступні методи:

1. Метод комплексної оцінки чинників та умов, що впливають на архітектурний об'єкт.
2. Метод систематизації структурних елементів житлового будинку для визначення напрямків їхнього структуро- та формоутворення, а також методів проектування нових типів структури.
3. Метод поступового поетапного засвоєння основних принципів реконструкції житлових будинків.
4. Порівняльно-аналітичний метод впливу зовнішніх та внутрішніх чинників та умов на формування структури житлового будинку.

Методи контролю

1. Обов'язкова участь студентів у практичних заняттях, які являють собою аналіз певних окремих питань за темою заняття і самостійне розроблення пропозицій у графічній формі.

2. Захист графічно-аналітичного завдання як спосіб оцінити рівень отриманих знань та вмій студентів.

3. Допуском до іспиту є підготовлений альбом з 10 клазур або письмові відповіді по завданнях.

Розрахунок балів оцінки, яку отримують студенти

Поточне оцінювання				Іспит	Сума
Модуль 1. Реконструкція житлових будинків					
10 семестр					
Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2	Змістовий модуль №3	Письмові відповіді по білетах (замість графічно-аналітичного завдання) ¹	60	100
Графічно-аналітичне завдання					
12	20	8	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Реконструкція та нове будівництво в історично сформованому середовищі. Житлові будинки. Навчальна програма та методичні вказівки до вивчення спецдисципліни для студентів спеціальності 7.120102 «Архітектура будівель і споруд» за спеціалізацією «Реконструкція і реставрація» (укладач: канд. арх., проф. Л.Г.Бачинська – К: КНУБА, 2008, 56 с.

2. Копії завдань до проведення заліку зі спецдисципліни «Методологія архітектурного проектування та реконструкції житлових будинків» (навчальний семестр 10) для магістрів спеціальності 191 «Архітектура і містобудування»

¹ Для тих студентів, хто порушував навчальну дисципліну і не відвідував заняття.

спеціалізації «Архітектура будівель і споруд: Реконструкція та реставрація архітектурних об'єктів, сакральна архітектура» - К.: КНУБА – 2018.

3. Методичні рекомендації із послідовності виконання екзаменаційної роботи (клаузури) зі спецкурсу «Методологія реконструкції та архітектурного проектування житлових будинків», 5 курс, 10 семестр, для студентів спеціальності 191 «Архітектура і містобудування» спеціалізації «Архітектура будівель і споруд: Реконструкція та реставрація архітектурних об'єктів, сакральна архітектура». – К.: КНУБА – 2018.

Рекомендована література

Базова

1. Бачинская Л.Г. Архітектура житла. – К.: Грамота, 2004.
2. Бачинская Л.Г. Архітектура житла України середини ХХ – початку ХХІ століть. – К.: КНУБА, 2016.
3. Г.Ф.Тимохов. Модернизация жилых зданий. – М.: Стройиздат, 1986.
4. Модернизация и реконструкция жилых домов первых массовых серий. Иллюстрированный каталог проектов открытого конкурса. - М.: ЦНТИ, 1987.
5. Н.Н. Миловидов, В.А. Осин, М.С. Шумилов. Реконструкция жилой застройки. – М.: Высшая школа, 1980.
6. Рекомендации по модернизации пятиэтажных жилых домов массовых серий типовых проектов. – М.: ЦНИИЭП жилища, 1988.
7. Реконструкция центров исторических городов. – М.: Стройиздат, 1987.

Допоміжна

8. Методика реконструкции городов. – М.: Стройиздат, 1975. Модернизация и реконструкция жилых зданий. – Обзор ЦНТИ, М.: 1986, выпуск 5.
9. Романов С.В. Архитектурно-планировочные приемы уплотнения сложившейся застройки безлифтовыми зданиями. Автореферат диссертации на соискание уч. степени канд. арх. – М.: МАрХИ, 1985.
10. Оборудование в системе комплексного благоустройства сложившейся жилой среды. – Обзор ЦНТИ, выпуск 1. - М.: 1990.к
11. Проблемы функционирования различных типов исторически сложившейся среды в современном городе. – Обзор ЦНТИ, выпуск 6. - М.: 1990.
12. Реконструкция исторических районов городов Прибалтики и Севера-Запада. – Обзор ЦНТИ, выпуск 4. - М.: 1990.
13. Вопросы использования историко-культурного наследия при реконструкции городов. – Обзор ЦНТИ, выпуск 3. - М.: 1990.
14. Новое жилище в старом городе. – Обзор ЦНТИ, выпуск 2. - М.: 1988.
15. Формирование новой жилой застройки малых исторически сложившихся городов.- Обзор ЦНТИ, выпуск 4. - М.: 1985.

Інформаційні ресурси

1. <http://library.knuba.edu.ua/>